

Полтавська державна аграрна академія

Матеріали

**50-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в
контексті підвищення якості вищої освіти»**

26-27 лютого 2019 року

м. Полтава

УДК 378.147

М 34

Редакційна колегія:

Шульга Л. В., начальник навчального відділу, професор кафедри маркетингу,
к.е.н., доцент

Колесніченко І. А. – методист навчального відділу

Ткаченко Д. Р. – секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – **Ткаченко Д. Р.**

***Відповідальність за правильність наведених статистичних даних,
фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез***

Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів
«Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення
якості вищої освіти».– Полтава: РВВ ПДАА, 2019. – 207 с.

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

ВИКЛАДАННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В СУЧАСНИХ УМОВАХ НА ФАКУЛЬТЕТІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ПДАА

**Бердник І.Ю., доцент; Бублик О.О., доцент;
Шерстюк Л.М., старший викладач**

Одним з головних завдань викладання морфологічних дисциплін було в минулому та й зараз залишається – це підвищення якості засвоєння знань студентами, зокрема «Цитології, гістології, ембріології», що викладається на факультеті ветеринарної медицини (ФВМ) та при викладанні «Морфології сільськогосподарських тварин» на факультеті технології виробництва і переробки продукції тваринництва (ТВППТ). При навчанні здобувачів вищої освіти вищезгаданим дисциплінам, необхідний перехід від інформаційно-пояснювального викладання дисципліни до особистого рівня, враховуючи специфіку їх майбутньої професії. Допомогти студенту перейти з об'єкта професійної підготовки на суб'єкт індивідуального професійного розвитку допомагає інтерактивна модель навчання.

Здобувач вищої освіти – майбутній лікар ветеринарної медицини чи технолог з переробки продукції тваринництва, повинен мати глибокі теоретичні знання й одночасно виступати в ролі суб'єкта навчання.

При всіх моментах викладання важливе значення має грамотність викладача, його емоції, мовна майстерність – це впливає на емоційну культуру здобувача вищої освіти, виховує в них сміливість перед групою, самоповагу, викликає інтерес до дисципліни.

В Полтавській державній аграрній академії об'єм курсу з «Цитології, гістології, ембріології» на ФВМ складає 240 годин для магістрів і 90 – для бакалаврів. Крім лекційних та лабораторних занять, частина навчального часу відводиться на самостійну роботу студентів від загальної кількості годин з дисципліни. У магістрів лабораторні – 32%, самостійні -53%; у бакалаврів відповідно 31% і 51%.

Матеріал викладається так, щоб здобувач вищої освіти послідовно оволодівав глибокими знаннями з цитології, де вивчає еукаріотну клітину – основну структурну одиницю ссавців, її найбільш поширену структуру – клітинну мембрану з надмембранним і підмембранним комплексами, життєвий цикл клітини.

При ознайомленні з основами ембріології здобувач вищої освіти має можливість зрозуміти виникнення відмінностей між клітинами в зв'язку з їх походженням та в процесі диференціювання, вивчає джерела і механізми утворення тканин і органів.

На базі знань з цитології, ембріології студент починає вивчати загальну гістологію, що дає знання про тканини організму; далі створюються передумови для вивчення спеціальної гістології, яка викладається зразу після складання ним іспиту з нормальної анатомії. Навчання предмету ведеться з використанням гістологічних препаратів, слайдів, де кожен препарат

замальовується в альбом. Обов'язковим є тотожність рисунка його зафарбовуванню, а також збільшення об'єкта дослідження.

Цитологія, гістологія, ембріологія - це достатньо складна фундаментальна дисципліна, що закладає основи лікарського мислення. І звичайно, було б бажаним, щоб на заняттях працювали з одним викладачем не більше 7-8 студентів, як є це в інших навчальних закладах. Чим більше в підгрупі студентів, тим гірше іде засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу.

Морфологія сільськогосподарських тварин, що викладається студентам факультету ТВППТ є предметом, що вивчає будову та функцію клітин, тканини та міжклітинної речовини, ембріональний розвиток організму, топографію, внутрішню і зовнішню будову органів, їх систем та апаратів органів, що визначають продуктивність тварин, знайомлять з історичним та індивідуальним розвитком організму загалом, та апаратів і систем органів зокрема.

Матеріал при вивченні цієї дисципліни спочатку йде схожим у викладанні як на факультеті ветеринарної медицини: основи цитології, основи ембріології, загальна гістологія, де обов'язковою умовою є робота з гістологічним препаратом та вміння працювати з мікроскопом.

Загалом кількість годин на курс складає 105 із них лабораторні – 13,3%, самостійні – 71%. Отже, як бачимо, на обох факультетах відсоток самостійних занять складає: на ФВМ 51%(у бакалаврів), 53% (у магістрів), на факультеті ТВППТ-71%.

Не всі здобувачі вищої освіти, вищезгаданих факультетів, самостійно готуються до занять в бібліотеці чи дома. А тому з деяких розділів проводимо самостійне вивчення найбільш важливих тем під керівництвом викладача: мієло- і лімфопоез, м'язова і кісткова тканини та ін. Під час проведення такого заняття підгрупу поділяємо на ланки по 3-4 студента, один з них той, що добре навчається, інші слабші. Потім ланки залишаються ті ж самі, а міняються лише кращі студенти, що йдуть працювати в іншу ланку і так по колу.

Навчання іде під керівництвом викладача, який консулює, підказує і дає опрацьовувати певну літературу. Викладач виступає перед студентом як рівноцінний партнер, займається не передачею знань, а допомагає організувати процес самоосвіти, надаючи молодій людині повну свободу. Здобувач вищої освіти перетворюється із пасивного співглядача в активного організатора в засвоєнні знань. Таке засвоєння матеріалу є скерованим, викладач повинен розвивати пізнавальні інтереси особистості, щоб зерна цієї цікавості вели її до самовдосконалення впродовж життя.

Спочатку кожна ланка опрацьовує матеріал теоретично: використовує для цього підручник, гістологічний словник, конспект лекцій, записує терміни до кожної теми в свої альбоми чи робочі зошити. Для обговорення в групі з кожної ланки іде виступаючий, останні ведуть дискусію, обговорюють отримане завдання. Таке спілкування впливає на свідомість здобувача вищої освіти, підвищує його активність, сприяє глибшому засвоєнню матеріала, вчить його дискутувати та відстоювати вірність поглядів.

Вважаємо, було б корисним для справи, збільшити кількість лабораторних занять на 20-30% на кожному з факультетів, щоб студенти могли глибше вивчити такі необхідні фундаментальні дисципліни.

Навчальний процес побудований так, щоб максимально розвивати особистість, у відповідності з особливостями її професії, з формуванням неповторної індивідуальності.

Відомий психолог К. Роджерс вважає, що сучасна система навчання гіперболізує роль викладача, викладання. А тому необхідно організовувати навчання шляхом самоосвіти молодшої людини і саме студентський період стає основним. Але цьому треба заохочувати її до навчання та вчити на лабораторних заняттях під керівництвом викладача.

Розвиток особистості можливий лише за умов її самоудосконалення, саморозвитку, що досягається безперервним навчанням, самоосвітою в здобутті нових знань. До того ж і самоосвіта повинна вдосконалюватися, її зміст має відповідати інтересам, нахилам здобувача вищої освіти при обов'язковій умові самоконтролю.

Список використаних джерел

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник./А.І. Кузьмінський. – 2-е вид., стер.- К.: Знання, 2011. -486с.- (Вища освіта ХХІ століття).
2. Роджерс К., Фрейберг Д. Свобода учитися. – М.: Смысл, 2002. – 527с.
3. Шульдик В.І. Технології інтерактивного навчання //Біологія. Хімія – 2005. - №52. – с.2-23.

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ТА KEYCOBE НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Шатохін П. П., к.вет.н., доцент
Супруненко К. В., к.вет.н., доцент
Каришева Л. П., старший викладач

Останні 20 років спостерігається швидкий розвиток науково-технічного прогресу, суспільних відносин та інформаційних технологій [1].

Усе це вимагає перегляду традиційних підходів щодо розробки, систематизації й застосування інформаційних технологій, особливо в галузі освіти і науки [2].

Сучасна педагогічна наука та практика застосовують оновлені технології навчання та перебудову особистісних установок викладача. Такими технологіями навчальний процес розуміється як діалог особистостей – викладача й студента, які є суб'єктами процесу педагогічної дії. У межах цієї системи оптимально поєднуються активізуючий та сугестопедичний метод навчання [3].

У деяких країнах світу система освіти спрямовує свої зусилля на навчання умінню самостійно здобувати інформацію, виділяти проблеми і знаходити шляхи їх раціонального вирішення, критично аналізувати набуті знання і застосувати їх для розв'язання нових завдань.